

Den finansielle Krise.

Medens Folkeforbundets Arbejde paa det økonomiske og finansielle Omraade i Løbet af 1930 og det meste af 1931 var koncentreret mere og mere om det økonomiske, ikke mindst om den økonomiske Krise, steg Interessen for de finansielle Verdensproblemer stærkt i Løbet af Aaret, bl. a. foranlediget ved Præsident Hoovers Moratorieforslag og af Bankkriserne i Østrig og Ungarn og blev ved Englands Opgivelse af Guldmøntfoden den 21. September dominerende. Begivenheden indtraadte netop, da 2. Udvalg skulde forhandle de finansielle Spørgsmaal.

Sir *Arthur Salter* afgav straks en Erklæring om den af den engelske Regering foretagne Suspension af Bestemmelserne i Guldstandardloven af 1925, hvorefter Bank of England skal sælge Guld til en fast Kurs. Erklæringen, hvori ogsaa gaves Oplysninger om, at Børsen var lukket, stemmede nøje med den fra England udsendt officielle Meddelelse. Han føjede hertil, at Budgettet var i Ligevægt og Landets indre Forhold sunde, samt at Krisen denne Gang havde en helt anden Karakter end tidligere, idet den ikke skyldtes indre finansielle Vanskeligheder, men overdrevne Udtræk af laante Kapitaler fra Udlandets Side.

Forhandlingerne fandt Sted under Indtrykket af denne Begivenhed og blev i det væsentlige en Udredning af det engelske og det franske Synspunkt i Sagen. Nogen Beslutning kunde allerede paa Grund af Begivenhedens uoverskuelige Konsekvenser ikke tages.

Den franske Delegerede, Finansminister *Flandin*, understregede denne Begivenheds Betydning, men udtalte samtidig den Overbevisning, at England vilde komme over sine Vanskeligheder. Der var ingen Grund til Pessimisme; man maatte blot se Sandheden i Øjnene, Menneskeheden betaler for sine Fejl, for Krigen, for Inflationen af Budgetterne, for Overproduktion som for Overkonsumtion, for Kreditinflation, for at have lagt Hypotek paa Fremtiden, for Overrationalisering, for Understøttelse af Ar-

bejdsløsheden, for at have standset Kapitalens Bevægelser og Arbejdernes Vandringer. Man havde aldrig talt mere om Internationalisme og aldrig handlet mere nationalt.

Hvad specielt Reparationsbetalingerne angik, var deres Betydning bleven overdrevet; Tyskland havde gennem flere Aar haft stabiliseret Mønt, paa et Tidspunkt, da dets udenlandske Gæld syntes meget tungere end nu; i Kreditorlandene svarede de indenlandske Laan til Debitorlandenes udenlandske Gæld. At lette eet Lands Budget vilde blot betyde, at man lagde Byrden over paa et andet Land.

Tyskland havde igennem flere Aar faaet lange Laan. Da de ophørte, søgte det at erstatte dem med korte. Men en saadan Kreditpolitik var forkert; thi Opsigelse af korte Laan førte uafvendelig til Krise. Naar den internationale Kapital søgte Tilflugt i et Land, kunde dette umuligt faa sine Borgere til at anbringe deres Kapital i de Lande, hvis egen Kapital flygtede fra dem. Det kapitalanbringende Publikum forlangte enten Tillid eller Statsgarantier, direkte eller indirekte.

Først maatte man opretholde de korte Kreditter, saa maatte Staterne indskrænke Budgetterne, og Seddelbankerne disciplinere Anvendelsen af Kredit i det private Forretningstiliv.

Men det var ikke altid nok. Undertiden krævede Kapitalen yderligere en hjælpende Handling af solidarisk, international, finansiell Karakter. At nægte at betale sin Gæld var blot at abstrahere fra den psykologiske Faktor, som var afgørende for Kreditten. Den eneste internationale Solidaritetshandling, der kunde foretages, var en international Garanti for et Laan til at konsolidere de udenlandske Kreditter.

Men en saadan Garanti kunde kun gives i en længere Fredsperiode og mod alvorlige Garantier fra det laantagende Land for, at dets indre finansielle Disciplin ikke slappedes, eller at det ikke brugte Kreditten til hasarderede Laan til Udlandet.